

MEGYEI KÖNYVTÁR
KAPOSVÁR

1981. JÚNIUS

kisdobos

Illatok és léggömbök

Az ember akár milyen jól érzi magát a saját születésnapján, az mégis halványabb, mint mikor egy egész csapat, gyerek és felnőtt, tanár és diák, szülő és patrónus együtt ünnepel. Erre a mozgalom 35. születésnapján jöttünk rá, s az egész órs nevében mondhatom, el sem felejtjük. Mert a mozgalom addig nekünk csak egy szó volt, méghozzá olyan, amelyiknek tudtuk is az értelmét, meg nem is. Tudtuk, hová tartozunk, de nem éreztük igazán az összetartozást.

Ekkor jött az akadályverseny csupa meglepetéssel, csupa nevetéssel. Tetejében még a kisdobos rajok között az első helyet is megszereztük. Rengeteget segítettek újdonsült kisas barátaink, de a versenybírák ezt is javunkra írták: minden raj kérhetett, elfogadhatott segítséget, és sokan meg is tették. Alighogy az utolsó raj is befutott a célba, hivatalos, rövid eredményhirdetés következett, hosszú hurrákkal megszakítva. És aztán ajándék: lufik, könyvtalványok, uszodabérletek, hangversenyjegyek, ugrálókötelek, tollas-készletek. Nem győztünk osztozkodni. Közben kisas barátaink, akikkel már addig is óriási sikert arattunk, egyszerűen eltűntek. Először észre se vettük a hiányt a nagy tolongásban. Hanem egyszer csak Bali Csabi apukája, a kisasok fő szervezője visszajött és bejelentette:

— Szeretettel várjuk az éhes gyerekeket és felnőtteket egy kis kóstolóra. Jöjjön mindenki, aki kíváncsi, milyen étel a pásztortarhonya.

Persze, mindenki kíváncsi volt. Újabb akadályfutás következett a domb mögé, ahol a gyár kisasai titokban felállították a tábori konyhát. Három hatalmas kondérból szállt a füstöltzalonnás, paprikás, hagymás, kolbászos csodaétel illata, s ebben az illatban kockára vágott burgonya és a mindaddig megvetett tarhonya fortyogott, dagadozott.

Nyeltük a nyálunkat, míg a sorunkra vártunk, aztán faltuk a pásztorok egyszerű, olcsó eledelét.

Elgondoltuk, hogy nem lehetett rossz ez az étel még akkor sem, ha a régi juhászoknak, gulyásoknak nem mindig jutott bele kolbász.

Elpilledtünk, leheveredtünk. Olyan békés, nyári hangulatunk támadt, mint valami delelő nyájnak. Mindenütt mi heverésztünk. Tele volt velünk a domb, a tisztás, de még az erdő ritkása is. Mi voltunk a csapat. Ezt addig soha sem éreztük. A kis gyári furgon a kondérokkal, tálakkal, evőeszközökkel diszkréten elrobogott. Mi maradtunk. Vonzott bennünket a föld illata és egymás közelsége.

— Jó lesz, ha találkozunk még a nyáron? — tette fel a kérdést Kovács Kriszti anyukája, az ízek boszorkánymestere és a KISZ és a raj közötti barátság ötletének kútfeje. Mi meg, ahogy illik, kórusban: — igeeen!

— De legközelebb ne gyalog találkozzunk — folytatta zavartalanul mosolyogva — hanem kerékpárral!

Åz ötlet tetszett, el is fogadtuk, különösen azért, mert a fiúk már majdnem akkorák voltak, mint Kriszti anyukája. A kerékpártúra napját eldönteni sokkal nehezebb volt, de végül abban is megállapodtunk. Örömiünkiből átmenetileg levont, hogy június végétől augusztus közepéig egyetlen napot sem találtunk, amikor az órs minden tagja itthon lenne. Hanem augusztus 25-én megint együtt leszünk. Mivel a kisdobostáborba az órsból csak hárman jutnak el, órsi tábori napot tartunk napfelkeltétől csillaghullásig — ha győzzük kívárni.

— Hát rólunk máris elfeledkeztetek? — berzenkedtek a kisasok. — Vagy nem látszik rajtunk, hogy mi is képesek vagyunk kitalálni valamit?

Mi legszívesebben a nyakukba ugrottunk volna, annyira örültünk annak, hogy nem unatkoztak velünk, nem fegyelmezttek minket, és nem is erőltették a pajtáskodást. Dehogy is feledkeztünk el barátainkról! Csak nem reméltük, hogy még a nyarunkkal is törődnek. Elmondták, mit eszeltek ki. Meglátogatjuk egymást nyaralás közben. Kocsival, vonattal, ahogy lehet. Öcsiket, hugikat, nagyszülőket sem hagyunk itthon. Minden látogatás egy-egy kirándulás, egy-egy új ismeretség. Elvégre a szülők is csak emberek, nekik is kell a társaság, a kapcsolódás. És, ki tudja, melyik ismeretség válik majd a felnőttek közt is barátsággá? Mert a miénk, a kisasoké és az órsé már egész biztosan barátság. Gyorsan köttetett, mégis tartósnak látszik.

Jóllakottan, elégedetten heverésztünk tovább. Elképzeltük, amint betoppanunk majd egymáshoz a legkülönbélebb helyekre, furcsa falvakba, elegáns vállalati üdülőkebe, kempingekbe, erdei házikókba. Elégedettségünket csak fokozta, hogy a menetrendet, illetve a nyári naptárt majd csak a tanévzáró napján tudjuk elkészíteni. Nem kell vacakolnunk a terv kidolgozásával. Szabadon libeghet a képzeletünk, mint a léggömbjeink, amelyeket azért gondosan odaerősítettünk a kinyúló faágakra.

Máris Mária, órsvezető

Simai Mihály

A hegyi tónál

A nyár, az aranyarcú nyár
kékserleg tóra hajlik itt.
A szél hattyúja vízre száll,
habon horzsolja tollait.

Távcsővel kémlelem a hegy
karcsú, szépléptű szarvasát.
Pettyes borjával inni megy
aranyló, ringó réten át.

A kicsi botlik. Megremeg.
Orrocskájával összezseng
két égszínkék harangvirág.

Milos Kartochvíl

Fesd le a világot

Itt egy tiszta lap,
fesz le a világot.
Úgy, ahogy ma látod,
míg aprócska vagy.

Út fut, szemüveges nap ragyog,
rétet, repülőt fess, gyors, gyors gépkocsit,
sok játékot, iskolát, nagyot,
s űrhajóst, hisz ő is hozzánk tartozik,

felhőkig nyújtózzék a házak fala,
fess úszó felhőt a mennyre.
S a lapra szüleid is rajzold oda —
nélkülük semmi se lenne.

Polgár István fordítása

Vida Győző rajza

A REMEK KIS CSOKOR

Édesanyám születésnapja közeledett. Elhatároztam, hogy mint minden évben — pontosabban tavaly óta, mert előzőleg igen kicsi voltam — veszek neki valamilyen ajándékot. Előkotortam amennyi csak volt a perselyemben. Már tudtam, hogy anyu egy hatalmas virágcsokrot kap ajándékba tőlem, amelyet majd a vendégszoba kék vázájába tehet.

Az iskolában szörnyen türelmetlen voltam. Alig vártam, hogy megvehessem az ajándékot. Hogy el ne szórjam filléreimet, egész idő alatt a zsebemben tartottam a kezem. Még szünetben is, amikor fociztunk, de mert nem voltam kapus, ebből semmilyen baj sem származott. A kaput ugyanis Alceste, a kövér barátom védte, aki nagyon szeretett enni. — Mi van veled, hogy félkézzel futkosol össze-vissza? — kérdezte. Amikor fölvilágosítottam, hogy a mamámnak akarok virágot vásárolni, kijelentette, hogy enni szeretne valamit: süteményt, bonbont vagy kolbászt. Mivel az ajándék nem az övé lett volna, ügyet sem vetettem rá, s berúgtam kapujába egy gólt. 44 : 32 eredménnyel győztünk. Amint kijöttünk az iskolából, Alceste elkísért a virágárushoz. Csokoládés piskótát majszolt, amely még nyelvtan óráról maradt meg neki. Beléptünk az üzletbe. Minden pénzem a pultra tettem, és megmondtam a virágárus néninek, hogy a mamának nagy-nagy csokrot szándékozom venni, de semmiképpen sem begóniát, mert az a kertünkben is van bőséggel, ezért azt másutt nem érdemes vásárolni.

— Valami szépet szeretnénk — szólt közbe Alceste is, s befúrta az orrát a kirakatban lévő virágok közé, hogy megállapítsa, jó-e az illatuk. A néni megszámolta a pénzemet. Közölte, ennyért nem adhat sok virágot. Bánatos képet vághattam, mire rám nézett. Elgondolkozott egy kicsit, s arcomat könnyedén meglegyintve kijelentette, majd elrendezi valahogy a dolgot, mert én egy igen kedves fiúcska vagyok. Jobbról is, balról is válogatni kezdett a virágok között. Rengeteg zöldet rakott közéje. Ez nagyon tetszett Alcestének. Úgy vélte, ezek a zöltségek a sült hús mellé tált körítéshez hasonlítanak. A csokor valóban csinos és terebélyes lett. A néni átlátszó, zizegő papírba csomagolta. Figyelmeztetett, hogy óvatosan vigyem. Mihelyt megkaptam a csokrot, Alceste is abbahagyta a szaglászkozást. Köszöne-

tet mondtam a néninek, és eljöttünk. Éppen a csokromnak örvendtem, amikor találkoztunk három barátunkkal: Geoffroyval, Clotaireval és Rufusszal.

— Nézzétek Nicolast — szólt Geoffroy — milyen bambán fest a virágokkal!

— Szerencséd van, hogy virág van a kezemben — válaszoltam —, másképp kapnál egy pofont!

— Add ide a virágaidat — jelentette ki Alceste —, addig tartom, amíg megpofozod Geoffroyt!

Sokáig verekedtünk. Végül megjegyeztem, hogy már későre jár. Erre abbahagytuk. Mégis maradnom kellett még egy kicsit, mert most Clotaire szólalt meg.

— Nézzétek Alcestét, most ő bambul a virágokkal!

Viszonzásul Alceste a csokorral mért egy nagy csapást a fejére.

— A virágaim — kiáltottam —, tönkreteszitek a virágaim!

Ez így is történt. Alceste többször csapkodott, mire a virágok szanaszét repültek, mert közben elszakadt a papír. Clotaire egyre csak azt kiabálta:

— Nem is fáj, nem is fáj!

Erre Alceste lecsillapodott. Clotaire fejét csokrom zöld levelei fedték. Mindez valóban a zöltséges körítéshez hasonlított. Alceste ekkor eltávozott, mert Clotaire fejét látva megéhezett, és nem akart lekésni a vacsoráról.

Én is elindultam a virágokkal. Hiányzott ugyan belőlük, nem volt meg sem a papírjuk, sem a zöldjük, de még így is csinos kis csokor volt. . . Ekkor kissé távolabb Eudesszel találkoztam össze.

— Nem golyóznál velem egy kicsit? — kérdezte.

— Nem lehet — válaszoltam —, haza kell mennem, és át kell adnom a mamának a virágokat!

De ő csak nyúzott, hogy még korán van, és különben is én nagyon szeretek golyózni, mivel jól játszom. Csak célzom — puff bele — és rendszerint győzök. Hát így elhelyeztem a virágokat a járda szélén. Elkezdtünk játszani. Eudesszel szeretek golyózni, mert majdnem mindig veszít. Az a baj, hogy ilyenkor elégedetlen lesz. Most is azt állította, hogy csaltam. Én meg azt válaszoltam neki, hogy hazudós.

Erre meglökött. Én ráhuppantam a csokromra, s ez egyáltalán nem használt a virágoknak.

— Megmondom a mamámnak, mit csináltál a virágaimmal — mondtam. Eudes elképedt.

Buzgón segített kiválogatni az ép szálakat. Azért mégis szeretem Eudest, mert jó pajtás.

Útnak indultam megint, a csokrom ugyan már nem volt nagyon pompás, de a maradék pár szál még megtette valahogy. Egyik virág kissé megtört, de a másik kettő még szépen büszkélkedett. Most Joachim, iskolatársam közeledett kerékpáron. Szentül elhatároztam, többet nem verekszem, mert ha így folytatom, mindenkivel összeakaszkodom, akivel találkozom, és nem marad a virágból semmi. Egyébként sincs közük ahhoz, hogy én virágot viszek a mamámnak. Ez az én dolgom. Irigylük talán, hogy a mamám boldog lesz és édességet kapok tőle, és azt fogja mondani, hogy aranyos vagyok — különben miért is bosszantanának?

— Tiszteletem Nicolas — szólt oda Joachim.

— Mi bajod a csokrommal? — kiabáltam neki. — Űtődött vagy!

Joachim leszállt a kerékpárról, s kerek szemekkel bámult rám.

— Milyen csokorról beszélsz?

— Erről ni — feleltem, és az arcába csaptam a virágokat.

Azt hiszem erre nem számított, mindenesetre nem nagyon tetszhetett neki a dolog. A virágokat

az útra hajította. Egy autó tetejére estek, s elutaztak vele.

— A virágaim, a mamám virágai! — kiáltottam.

— Oda se neki — mondta Joachim —, kerékpárra ülök, és utolérem az autót.

Ez kedves tőle, bár nem tud gyorsan kerékpározni, különösen az emelkedőn. A francia versenyre trenírozik, be akar nevezni, ha megnő. Joachim csakhamar visszatért. Az autót nem érte utol, mert az egy szűk fordulónál eltűnt a szeme elől. De azért visszahozott egy szál virágot, amely lepottyant az autó tetejéről.

Nincs szerencsém. A törött szál volt. Joachim gyorsan eltávozott a lejtőn legurulva, hogy mielőbb otthon legyen. Én is hazaértem teljesen összezúzott virágszállammal. Torkomban hatalmas gombócot éreztem ugyanúgy, mint amikor az ellenőrzőmet rossz osztályzattal viszem haza. Beléptem az ajtón. Így szóltam anyámnak:

— Nagyon boldog születésnapot kívánok, mama — és sírásban törtem ki.

A mama kissé meglepetten nézett a virágra, aztán karjaiba kapott. Százszor és százszor megcsókolt. Azt mondta, sohasem kapott még ilyen szép csokrot és a virágot a vendégszoba kék vázájába tette. Gondoljatok rólam, amit akartok, de a mamám a legremekebb asszony a világon!

Franciából fordította: Kerékgyártó Erzsébet

KUBAI NÉPMESE

Minden állat koma. Koma, vagyis mind együtt él, egyik a másikra vigyáz, megosztják az ételt, együtt vonulnak vadászni, fürödni a folyókba és a tavakba, mint a teknősbéka és a vadkacsa, akik együtt járnak úszni, napozni, csoportosan járják a parkokat, sétányokat, egyszóval mindig ugyanaz a nóta.

Ez a történet az állatok barátságáé és szövetségéé. De... mindig van egy de, még az állatok életében is. És ez a de állt a páva és a gyöngytyúk közé. Királyok de-je.

Mert, ah Olofi, a király elfogult volt. Elfogult volt kedvencével, a pávával szemben: Agvé, így hívta, Agvé így, Agvé úgy.

Így történt, hogy Agvé nem hagyta el Olofi palotáját.

Minden szertartáson — Agvé.

Minden ünnepségen — Agvé.

Minden lakomán — Agvé.

Minden mennyegzőn — Agvé.

Minden... Agvé, Agvé, Agvé és...

És mindez azért, mert a pávának agurója volt, ami annyit tesz, hogy korona. Korona, bizony, az egész nép koronája. Ez a korona Agvé számára arannyal teli zacskó volt.

Egyik este Olofi bankettet tart gyapot- és rézpalotájában. Mint várható volt, lágyan hívta Agvét, mert Agvé nagyon érzékeny lélek volt.

— Agvé, jer ide! Ma este fogadd vendégeimet a kapuban.

Agvé, Olofi meglepetésére nemet mondott.

— Mi történt? Ki bántott, Agvé?

— Ez a pimasz gyöngytyúk, aki azt hiszi, megalázhat engem, mert neki is van koronája, kiváltságosnak mondja magát, és orrom alá dörgöli koronácskáját.

Olofi méregbe jött, és kiadta parancsba, fosszanak meg koronájától minden gyöngytyúkot.

A gyöngytyúkok rémülten menekülnek, elrejtőznek, de mit sem ér: üldözik, és senki sem védi őket, megfosztják mindet gyönyörű, pettyezett tollkoronájától.

Maguk a pávák lettek a hóhérok. A köztéren üvegszilánkkal kopasztják le a szomorú gyöngytyúkokat. Úrrá lett a rémület. A pávaktól még saját asszonyaik is rettegtek.

Eltelt egy hét, azután kettő, három. Már nem akadt koronás gyöngytyúk. Az előkelő udvar egyedüli kiválasztottjai a pávák maradtak.

Olofi nyugtalan, fütttyel hívja Agvét.

Agvé győztes képpel közeleg. Odaér Olofhoz, és körbetipegi, zajosan széttárja sokszínű farktollát, melyet Olofi göggel szemlél.

— Milyen szép vagy Agvé! Mától fogva te vagy az egyetlen koronás madár. Korlátlan hatalmat adok neked!

De ekkor Olofi a páva lábára néz, és látja milyen csúf, vér és genny borítja.

— Mi ez, Agvé?

Agvé, aki eddig ezt nem látta, lehajtja fejét és meghal a rémülettől. A gyöngytyúk megbüntette: amíg ő koronájától megfosztotta, amaz vérrel hintette be, bemocskolta a lábát, örökre elcsúfította.

Olofinak nem kellettek eztán Agvé szolgálatai. Ezért mondja a mese, hogy a király a pokolban is király. És az alattvaló alattvaló.

A pávák széttárják néha toll-legyezőjüket, de sosem néznek lábukra. Tudják, hogy lábuk csúf, és ha ránéznek, meghalnak, mint Agvé, a rémülettől.

A gyöngytyúk, aki megbüntette a pávát, szintén megkapja a maga büntetését. Szemet szemért, és fogat fogért.

Olofi földjén megölik őket, fejüket veszik, és így elvesztik koronájukat.

Mindenki, aki rosszat tesz, büntetést kap. Előbb vagy utóbb, de megkapja. Ha nem így volna, ugyan mire valók lennének a mesék?

Fordította: Dobos Éva

Békés Rozi rajza

Nicolás Guillén

Szon antillai gyerekeknek

*Az Antillák tengerén egy
papírhajó úszik át,
kormányosa nincs, de úszik,
úszik tovább.*

*Havannából Portobelo,
Jamaica, Trinidad,
kapitánya nincs, de úszik,
úszik tovább.*

*Tatjában egy néger lányka,
orrában spanyol fiú,
velük indul, a vizekre
hajóm kifut.*

*Sziget hátán sziget, mennyi
sziget, egyre, egyre több.
Úszol, hajóm, úszol, úszol,
nincs kikötőd.*

*Csokoládé-ágyú gyöngé
hajómat célba veszi,
cukor-ágyú, kicsi ágyú
felel neki.*

*Jaj, én hajóm, tengerjáróm,
papírtelnőd, jaj, vizes!
Fekete-fehér hajócskám,
sorsod mi lesz!*

*Ott a néger, néger lányka,
vele, vele a fehér,
úszik hajóm, révbe velük,
ővelük ér.*

Szon — kubai táncdal

Simor András fordítása

Simon Emil

Konyhakertben

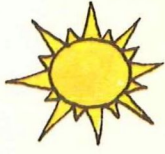

Szomorú a zölduborka,
láza van és szúr a torka.
Mi okozta ezt a nagy bajt?
Sok-sok hideg harmat-fagyalt.
Káposztának fáj a feje,
folyton forgott hátrafele.
A szomszédos kertet leste:
ott legelt négy éhes kecske.
Panaszos a petrezselyem:
két hete ül nedves helyen.
Hívhatnának doktort, hátha

bujkál benne már a nátha.
Megszólal a paradicsom:
— Legurultam a grádicson!
Rámzuhantak öten-hatan,
szerencse, hogy nincsen nyakam!
— A kis gömböc milyen kényes,
kutya baja hozzám képest!
— mondja csípősen a torma.
Neki bedugult az orra!
Kókadt szárral ül a hagyma:
— Ráz a hideg, mintha fagyna.
Forrót innék rögvest, de hát
ki főzne egy bögre teát?
Napraforgó dirmeg-dörmög:
— Igyál inkább piszkeszörpöt!
— Nevetnem kell — szól a paraj
— itt ilyesmi nem volt tavaly!
Görögdinnye se túl boldog:
gömbölyűre felfúvódott.
Csúfolják a kacsák: — Nocsak,
minek neked az a pocak?! —
Pöttyös lepke arra szállva
rákiált a társaságra:
— Bajok ellen — régi ötlet —
mozogjatok minél többet!
Megszólal a sárgarépa:
— Nekem, sajnos árt a séta.
Tetőre futott a babszár,
az ilyesmi kinek használ?
Tíz kacsóját majd kitörte!
— meséli a téli körte.
Végre megjön doktor Kapor
vizsgálódik, ötöl-hatol:
— Az lenne a legjobb, legszebb,
ha felírnék hús receptet.
Csakhogy nincs ceruzám, tollam
— s tudományom is a holdban.
Ám ismerek károst, hasznost,
annyit tanácsolok csak most
— mert ez divat is manapság:
kamillával borogassák! —
Így szólt, a kamilla pedig
mosolyogva szerénykedik.
Kertben szerte száll az illat,
s mintha súgná: — Meggyógyítlak.
Akár tök vagy, akár retek,
nálunk többé nem lesz beteg!

Kedves Paprika! Úgy örülök a nyári szünetnek!
Szerintem ha nyár lesz, minden más lesz! Coffi
Kedves Coffi! Én nyáron ugyanazt csinálom, amit télen.
Paprika, ez nem lehet igaz! Bizonyítsd be! Coffi
Tessék, olvasd el a nyári napirendemet. Íme:

REGGEL:

elindulok	~~az iskolába~~	az erdőbe					
üldögélek	~~a padban~~	a kedvenc fán					
figyelek	~~a magyarázatra~~	a rigófüttyökre					
számolom	~~a számtanfeladát~~	a vadkacskákat					
olvasom	~~az olvasókönyvet~~	a mesekönyveket					
eszem	~~tízórait~~	málnát a bokorról					
bukfencszem	~~a tomaterebben~~	a réten					
rajzolok	~~a rajzlapra~~	a homokba					
gyűjtöm	~~az ötösöket~~	a szöcskéket					

DÉLBEN:

megebédelek ~~a napköziben~~ bográcsból, a kertben

DÉLUTÁN:

tanulok	~~verset~~	evezni		
írok	~~házi feladatot~~	nem írok semmit		
játszom	~~a kisautóimmal~~	a teknőslékákkal		
segítek	~~poriszívózni~~	virágokat locsolni		
szaladok	~~a ház körül~~	a tó körül		

ESTE:

vacsorázom	~~az asztalnál~~	a tábornoknál							
hallgatom	~~a rádiót~~	a tücskök csiripelését							
nézem	~~a televíziót~~	a csillagokat az égen							

Kedves Paprika! Ez mégsem ugyanaz, mint amit télen csinálsz, csak hasonlít hozzá. S hogy-hogy nem akarsz írni semmit? Nem kapok tőled levelet?

Coffikám, nyugodj meg! Kapsz levelet, de nem írom, hanem rajzolom! Érted? Szia! Paprika

Ludas Matyi
Ipacs Szilvia
kazincbarcikai kisdobos munkája

Postafiók 100

Elsőnek olvassátok el **Fábián József** pajtás (Szikáncs, Lenin u. 12. 6806) levelét:

„Szikáncs a Körös—Maros között, Hódmezővásárhelytől mindössze 12 km-re fekszik. Távol van a nagy városok zajától. A levegő mindig friss és üde. Kb. 600 lakosú tanyaközpont, mindössze 6 utcával. Szép, modern az iskolánk, ahová 120 gyerek jár. Nemrég van központi fűtésünk. Van vegyesboltunk, posta, kultúrház, sportpálya, és az iskolában mozi, meg könyvtár működik. Néhány éve minden házba bevezették a vizet. A fiatalok az Ifjúsági Házban szórakoznak, s nemsokára elkészül a modern eszpresszó is. Mi hárman vagyunk testvérek. Szabadidőm a nyulaimmal töltöm. Egy éve kaptam a nagybátyámtól egy anyanyulat. Amikor kicsi lettem, azokat eladtam. Egészen szépen hoz ez a konyhára, mert már 5000 Ft-ot gyűjtöttem a nyuszik segítségével. Jó lesz felnőtt koromban. Persze, láttam a szüleimtől, hogyan kell az állatokkal bántani: édesapám a termelőszövetkezetben sertéseket nevel. Mióta a nyulakat tartom, tudom, érdemes az állatokkal foglalkozni, s ha már elkezdte valaki, azt nem szabad abbahagyni. Megéri a fáradságot!”

Józsi szorgalmas, előrelátása dicséretes. Ugyancsak állatokról ír **Velkei Tamás** második kisdobos (Kecskemét, Tinódi u. 6. IV. 26. 6000)

„Környezetismeret órán ellátogattunk a közeli vadaskertbe. Ballai Margit tanár néni, a kísérőnk sokat mesélt

addig is azokról az állatokról, melyekkel szemtől szembe találkoztunk. Megnéztük a bennünket bizalmatlanul szemlélő farkast, meg a lompos farkú, állítólag mindig ravasz rókat. A hosszú orrú, röfögő vaddisznó sem volt féltelmes. Az őzike szelíden tekintett ránk. Tanár nénink elmesélte, hogy a „lakókat” hozzáértők gondozzák és kellemes, otthonos környezetet varázsolnak számukra. A kirándulás után még nagyobb érdeklődéssel olvassuk ezekről az állatokról szóló történeteket és nézzük a televízióban filmjeit. Örülünk, ha mindenütt és minden környezetismereti óra ilyen lenne, mint a mi vadaskertünk volt!”

Azt hiszem, sokan küldenek majd levelet mintegy válaszként a következő levélre! Ha így tesztek — jól tesztetek!

„Először is bemutatkozom: Csoma Katalin hetedikes vagyok, az 5287, Cházár András úttörőcsapat úttörőtanácsának titkára. Intézetünkben az egri siketek általános iskolája és nevelőotthonában érdekes kisdobos és úttörőélet folyik. Tanév elején megválasztjuk akárcsak másutt a tisztségviselőket, és a nevelőotthoni brigádvezetőket. Minden hónap elején értékeljük a rajok munkáját. Óvodások is járnak hozzánk, ezért sokat foglalkozunk a picikkel. Havonta klubdelutánokat, játékdélutánokat tartunk. Ezekre meghívjuk halló barátainkat. Intézetünkben érdeklődési körök szerint minden pajtás azzal foglalkozik, amihez kedve van: barkács-, fotó-, sport-, kézimunka-, főző-, dekorációs-,

népi táncköreink vannak. Úszunk, cselgáncsozunk, karatézunk, — nemcsak a fiúk, hanem mi, lányok is. Sokat olvasunk és szívesen levelezünk. **Csoma Katalin**, Eger, Klapka Gy. u. 10. 3300

Sok kedves beszámolót őrzök a kisdobos ígérettételről, úttörők fogadalomtételéről. A következő levél külön nagyon kedves nekem. Ha elolvassátok, mindjárt megértitek azt, hogy miért?

„A tavalyi avatási ünnepségen kaptam meg úttörőcsapatunk a Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottságának Vörös Selyemzászlaját. Ezért alaposan és becsülettel megdolgoztunk. A Szülői Munkaközösség ajándékokkal kedveskedett az újonnan közénk került kisdobosoknak és úttörőknek. A konyhai dolgozók akkora tortát sütöttek, hogy 380 gyerek ehetett belőle! Amíg élek, ezt a napot el nem felejttem! Végleg elnyertük a járás legjobb csapata vándorzászlót is. Nagyon jó ugodi kisdobosnak és úttörőnek lenni!” **1857. számú Klapka György úttörőcsapat**, Ugod, Petőfi S. u. 54. 8564.) Valamennyi új kisdobosunkat és úttörőnket szeretettel köszöntjük! Azoknak a csapatoknak, melyek idén kapnak az ugodiakéhoz hasonló magas kitüntetést — gratulálunk. Reméljük, leveleiteket, jó ötleteket és rajzos beszámolóitokat a nyári szünidőben is külditek. Mindenkinek nagyon kellemes nyarat kívánunk!

Kisdobos

Ferkai Loránt: Kicsiny vitorlások

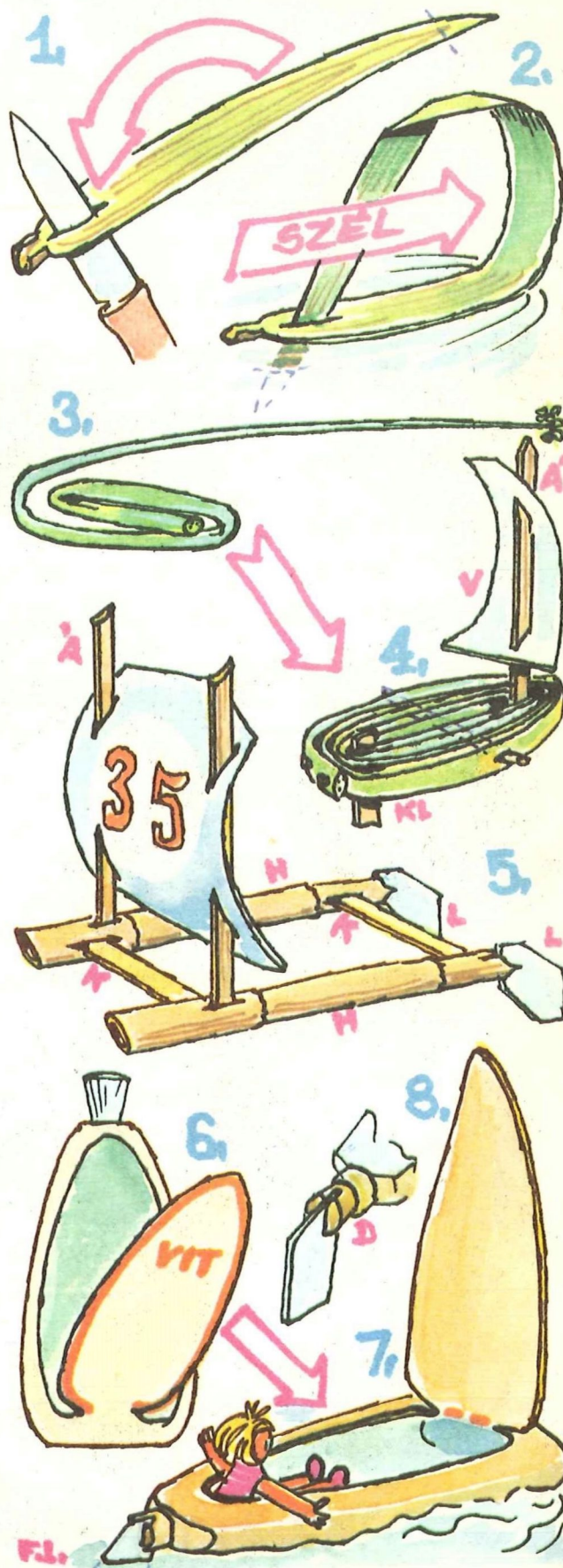
Nyaráláson, kiránduláson biztosan eljutsz kisebb-nagyobb vizek partjaira, ahol sás, nád, káka növekszik. Ezek a növények nemcsak szépek, hanem igen alkalmatosak rögtönzött vízijárművek építésére.

A legegyszerűbb közöttük az egyetlen letépett nádlevélből csinált minivitorlás. A nádlevelet szélesebb részén késsel behasítod (1. ábra), vagy akár körömmel átszakítod, s a résbe bedugod a nádlevél hegyét, a csücskét lecsíped, majd a kellő helyen megtöröd a levelet, és a „D” betűhöz hasonlóra formálva (2.) óvatosan ráhelyezed a víz felszínére. A legkisebb fuvalom már towarepíti a könnyű vitorlást. Készíts többet, s versenyezz pajtasaiddal, kié gyorsabb?

A sekély vízben növő káka- vagy gyékénylevélből kellő hajlítgatás után (3.) vasaló formájú hajócskát alakíthatsz ki (4.), és tüskével vagy kihegyezett vesszőcskével tűzsd át, hogy szét ne bomoljon. Nádból hasított lécecskéből árbot (Á) és kormánylapátot (KL) szúrj közébe. Végezetül az árbotra falevélből vagy papírháromszögből vitorlát (V) tűzz. Hajócskád már eléggé teherbíró ahhoz, hogy utasokat: néhány csigát, katicabogarat szállíthass rajta.

A nádszálak is alkalmasak hajóépítésre. Az 5. ábra kéttestű, úgynevezett „katamarán” vitorlást mutat. Két, arasznyi, hosszanti náddarab (H) kell hozzá. Levágásuknál vigyázz, hogy két bütyök között zárt „légtartály” maradjon rajtuk, hiszen a csöves nádszárban lévő levegő tartja fenn hajócskádat. A hosszanti részeket másik náddarabból hasított keresztlécek (K) kapcsolják össze. Ezeket a végükön hegyezd ki, és szorítsd a hosszanti rudak hasítékába. Az árbotok (Á) is hasított nádlécek, a rájuk húzott vitorla papírból, levélből lehet. Hogy a vitorlás tartsa haladási irányát, kormányra van szükség. Ez — kétörzsű katamaránál — két lapocskából (L) áll. Lehet nádszelet, kagylóhéj darabka, bádög- vagy műanyagflakon darabka. Ha vitorlásodat nagyobb teher „szállítására” akarod használni — apró babák, kavicsok, homok stb. — akkor a két hosszanti rész helyett öt-hat náddarabot kapcsolj tutajszerűen egybe.

A műanyag flakonból (6.) készített vitorlásoknak is nagy a teherbíráruk. Készítésükhöz lapos mosogatószeres, samponos flakonok alkalmasak. A rájuk rajzolt vitorlaformát (VIT) hegyes ollóval vágd körül — majdnem teljesen —, és hajlítsd ezt a részt felfelé. (7.) Kupakjuk helyébe tégy dugót. A farrészt néhány lapos kavicsal súlyozd meg kissé, hogy fel ne borulhasson. Az irány tartásáról a nyílászáró dugó (8. ábra „D”) hasítékába szorított kormánylemezke gondoskodik.

A TÖRÖK

HA A NÉMET
ÁLTAL SANYARGATOTT MAGYAROK
ELÉN THÖKÖLY SORRA NYERI
A CSATAKAT, KI ÁLLÍTHAT
HEG ENGEM?

1683. KARA
MUSZTAFÁ VEZÉRELETTÉVEL
ISMÉT BÉCS ELLEN VONUL
A TÖRÖK. AZ OSTROM JÓL KEZDŐDIK
LIPÓT CSÁSZÁR ELHENEKÜL KÍSÉRETTÉVEL
ÉS SZÖVETSEGEST KERES BÉCS
FELMENTÉSÉRE.

BÉCS KÖRÜLZÁRVA,
KIÉHEZTETVE,
DE HŐSIESEN
VÉDEKEZIK.

A FELMENTŐ
SEREGET MEGÉRKE-
ZIK. SOBIESKI
JÁNOS LENGYEL
KIRÁLY IS OTT
KÜZD CSAPATAVAL
BÉCS ALATT.
PÁRKÁNYNÁL
SZÉTVERIK A
TÖRÖK SEREGET
ÉS ELLENTÁHAD
KEZDENEK.

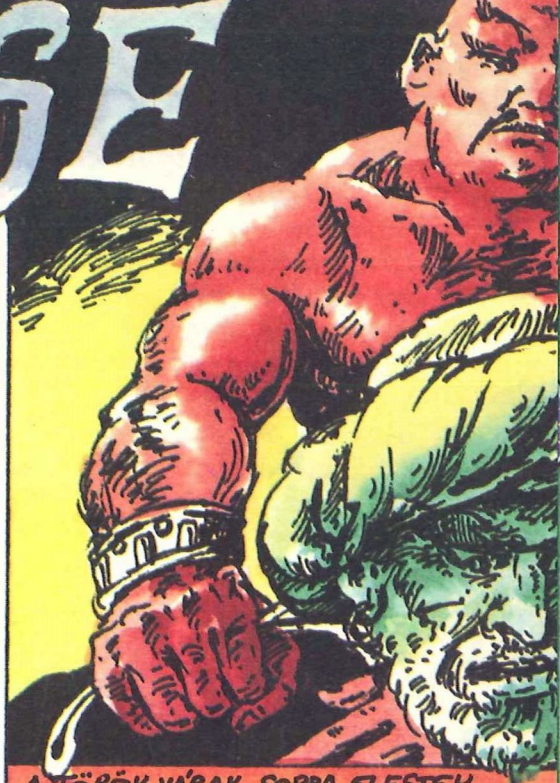

KIVÉTESE

LEGALÁBB
AZ EGYIK
JÁROMTUL
SZABADJUNK!

A SZULTÁN ELFOGATTA SZÖVETSÉGESET,
THÖKÖLYT. A CSALÓDOTT KURVCOK IS
A TÖRÖKÖK ELLEN FORDULTAK.

A TÖRÖK VÁRAK SORRA ELESTEK.
A NAGYVEZÍRT A SZULTÁN
KIVÉGEZTETTE.

1686. KÉT HÓNAPIG TARTÓ
VÉRES OSTROM. ELESIK AZ
UTOLSÓ BUDAI PÁSA IS.
BUDA VÁRA
FELSZABADULT.

SZULEJMAN NAGYVEZÍR MÉG EGY
UTOLSÓ KÍSÉRLETET TESZ, DE AZ
EGYESÍTETT SEREGEK SAVOJAI
JENŐ VEZÉRLÉTELÉVEL ZENTANÁN
DÖNTŐ DIADALT ARATTAK!

A KARLÓCAI
BÉKÉVEL A
150 ÉVES

Réges-régen eltűnt a benzines gépkocsik korszaka, — sugárhajtásos „gépezetek” rohangásznak a levegőben. A gyalogosok sem igazi gyalogosok, hanem repülő emberek. A talpukra szerelt mini turbóval emelkedhetnek fel a magasba. Érdekes az a hír, mely szerint a szakemberek a Vénuszon antropterákra bukkantak. Ezek hasonlóak a földi denevérekhez, de csaknem ötször akkorák. A füttynyelvüket megtanulták a tudósok és beszélgetnek is velük. 2100-ban minden iskolás rendelkezik egy beszélő robottal, melyet mellesteg ő tanít meg beszélni. Nekem is volt egy, de még nem volt beprogramozva, tehát nem tudott beszélni. Felírtam egy lapra az ABC betűit, és belecsavartam. Szavakat mondtam: ígét, főnevet, melléknevet, ami csak eszembe jutott, hadd tanuljon! Úgy volt, ahogyan elképzeltem. És egy idő múlva én kérdeztem, a robotom meg felelt. Hihetetlenül jól játszottunk! Még udvariaskodott is, mindig előre engedett, amikor a játékszobába mentünk. Mert volt ám játékszobánk is! Sokat barkácsolunk, építettünk, miközben néha önfeledten muzsikált a kedves gép. De nehogy azt higgyétek, hogy helyettesíthette az embert. Hiszen soha nem ellenkezett, nem mondta, hogy fáradt, vagy nincs kedve valamihez. A gép nem érez, mert kemény, hideg acélfalát nem melegíti az érzés, a szeretet, a ragaszkodás. Ezt igazán bizonyíthatom én, a 2100. esztendő gyermeke, aki a gépek, a robotok és a füttjöskedvű antropterák korában élek!

(Vagyis ahogyan ezt elképzeltem!)

Sebestyén József

4. a-s kisdobos

Dömsöd, Általános iskola 2344

A Karib-tengeri Kuba, Havanna és a José Marti Úttörőváros neve a XI. Világifjúsági és Diáktalálkozó, 1978. július óta nem ismeretlen a világ gyermekei előtt.

A Kubai Úttörők Szövetsége 1961. április 4-én alakult. Tagja lehet minden 5—14 éves gyerek, aki héthónapos próbaidő alatt bebizonyította, hogy elsajátította az úttörők legfontosabb tudnivalóit. Az úttörők kötelezettségeit négy pontba foglalták. Szervezetük legkisebb egységei az őrsök, amelyek rajokba szerveződnek. A rajok nem alkotnak csapatokat, mint nálunk. Az önálló rajok olajzöld zászló alá tömörülnek. Zászlajukon a raj neve, száma és a szövetség jelvénye van. A kubai úttörők a kubai forradalom győzelme után az írástudatlanságnak üzentek hadat. Harcuk győzelemmel végződött: jelentős részük volt az írástudatlanság gyors felszámolásában. Egyenruhájuk: fehér blúz, illetve ing, piros szoknya, illetve a fiúknak sötét nadrág, és piros baszkcsapka.

A szövetség tagjai 1978 óta két korcsoportban tevékenykednek: az 5—8 évesek monka-disták, a 10—14 évesek José Marti úttörői. Azóta a kisebbek nyakkendője kék, a nagyobbaké vörös.

Köszöntésük: Úttörők a kommunizmusért! Olyanok leszünk mint Che!

Jelvényük: a vörös és kék nyakkendő háromszögében ötágú fehér csillag. Alul szalag övezi José Marti a nemzet hőse nevével, felül a kék nyakkendő szélén az UPC rövidítés fehér betűi láthatók, afölött pedig a háromágú pionírláng. E jelvényt napjainkban mintegy másfél millió kubai gyerek viseli.

kisdobos

A Magyar Úttörők Szövetségének gyermeklapja XXX. évf. 6. sz.

Szerkesztő: Kelemen Sándor

Levélcím: Kisdobos szerkesztősége, 1502 Budapest, Postafiók 100. Telefon: 660-162

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat. Felelős kiadó: dr. Petrus György

Kiadóhivatal: 1374 Budapest VI., Révay u. 16. Telefon: 116-660. Terjeszti a Magyar Posta

Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél, a Posta hírlapüzleteiben

és a Posta Központi Hírlapirodánál (KHI) 1900 Budapest V., József nádor tér 1., közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámára.

Megjelenik évente tíz alkalommal.

Előfizetési díj 1 évre 55,— Ft, I. félévre 33,— Ft, II. félévre 22,— Ft, negyedéves előfizetés nincs.

Készült a Kossuth Nyomdában. 81.0326. Felelős vezető: Bede István vezérigazgató

INDEX: 25.442

HU ISSN 0450-3287

Kéziratot nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.

A címloldal Békés Rozi, a hátsó címloldal Görög Júlia munkája

A képtörténetet Papp László írta, Felvidéki András rajzolta

